

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 203/24

V Lucemburku dne 19. prosince 2024

Rozsudek Soudního dvora ve spojených věcech C-244/24 | [Kaduna]¹ a C-290/24 | [Abkez]²

Dočasná ochrana vysídlených osob z Ukrajiny: členský stát, který tuto ochranu rozšířil na určité kategorie osob nad rámec toho, co vyžaduje unijní právo, jim může uvedenou ochranu odejmout, aniž musí vyčkat skončení dočasné ochrany přiznané na základě unijního práva

Nizozemské orgány se původně rozhodly rozšířit mechanismus dočasné ochrany pro vysídlené osoby z Ukrajiny na jiné kategorie osob, než na které se vztahuje unijní právo. Následně se však tyto orgány rozhodly tuto nepovinnou ochranu odejmout. Soudní dvůr ve svém rozsudku potvrdil, že v takovém případě může členský stát těmito osobám v zásadě odejmout dočasnou ochranu před tím, než skončí dočasná ochrana podle unijního práva. Vůči těmto osobám však nemůže být vydáno rozhodnutí o navrácení, dokud tato nepovinná ochrana zůstává v platnosti.

V návaznosti na invazi ruských ozbrojených sil na Ukrajinu zavedla Evropská unie v roce 2022 mechanismus dočasné ochrany vysídlených osob z Ukrajiny³. Tento evropský nástroj se povinně vztahuje na: i) ukrajinské státní příslušníky, ii) osoby bez státní příslušnosti a státní příslušníky třetích zemí jiných než Ukrajiny, kterým byla poskytnuta mezinárodní ochrana, iii) rodinné příslušníky osob uvedených v prvních dvou kategoriích a iv) osoby bez státní příslušnosti a státní příslušníky třetích zemí jiných než Ukrajiny, kteří mají povolení k trvalému pobytu na Ukrajině a nemohou se vrátit za bezpečných a trvalých podmínek do své země nebo regionu původu.

Členské státy však mohou tuto dočasnou ochranu rozšířit o jakoukoli další kategorii osob vysídlených z Ukrajiny ze stejných důvodů.

Nizozemské orgány nejprve přiznaly dočasnou ochranu všem osobám, které mají ukrajinské povolení k pobytu, a to i dočasnému. Tyto orgány se však následně rozhodly omezit takovou ochranu na užší kategorii osob, a sice na osoby mající ukrajinské povolení k trvalému pobytu. Několik osob, které povolení k trvalému pobytu nemají, ale kterým již byla v Nizozemsku poskytnuta **nepovinná dočasná ochrana**, se obrátilo na nizozemské soudy.

Nizozemská Státní rada, jakož i soud v Haagu, zasedající v Amsterdamu, se Soudního dvora dotázaly, zda a jakým způsobem může členský stát ukončit nepovinnou ochranu přiznanou v tomto kontextu.

Soudní dvůr ve svém rozsudku připomněl, že mechanismus dočasné a okamžité ochrany, který je projevem zásady solidarity a spravedlivého rozdělení odpovědnosti mezi členskými státy při provádění azylové politiky, má výjimečnou povahu a musí být vyhrazen pro případy hromadného přílivu vysídlených osob.

V tomto rámci je členský stát, který poskytl **určité kategorii osob nepovinnou dočasnou ochranu, v zásadě oprávněn tuto ochranu těmto osobám odejmout**. Členské státy mohou rozhodnout o době trvání nepovinné dočasné ochrany, kterou poskytnou, za předpokladu, že tato doba nezačne před dočasnou ochranou poskytnutou unijními orgány a neskončí po ní.

Kromě toho je tento členský stát povinen udělit osobám požívajícím nepovinné dočasné ochrany povolení k pobytu, které jim umožní pobývat na jeho území, dokud jim tato ochrana nebude odňata.

Z toho plyne, že dokud tyto osoby nadále požívají nepovinné dočasné ochrany, pobývají na území dotyčného členského státu oprávněně. Vůči těmto osobám tudíž nemůže být vydáno rozhodnutí o navrácení před tím, než dotyčný členský stát tuto nepovinnou ochranu ukončí.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění rozsudku, a případně jeho shrnutí](#) jsou zveřejněny na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Zůstaňte ve spojení!

¹ Název projednávané věci je fiktivní. Neodpovídá skutečnému jménu žádného z účastníků řízení.

² Název projednávané věci je fiktivní. Neodpovídá skutečnému jménu žádného z účastníků řízení.

³ [Prováděcí rozhodnutí Rady \(EU\) 2022/382](#) ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana.